

Φοροδιαφυγή: χαρακίρι, αλλά χωρίς τιμή και περηφάνεια...

Τι απαντούσε η κοινωνία πριν σχεδόν ένα χρόνο σε **μια έρευνα** του Οικονομικού Επιμελητηρίου για τη φοροδιαφυγή; Ότι γενικά η ιδέα του να φοροδιαφεύγεις ή να μην το έχεις κάνει απλά επειδή δεν σου δόθηκε η ευκαιρία, αφορά τουλάχιστον έναν στους τέσσερεις πολίτες, και ότι ο ένας στους πέντε στον οποίο δόθηκε η ευκαιρία να φοροδιαφύγει το έκανε. Ποια όμως είναι η ιδεολογική, οικονομική και ηθική βάση αυτής της συμπεριφοράς του πολίτη και τουλάχιστον το 8% δεν αισθάνεται ηθική υποχρέωση να πληρώνει φόρους ενώ το 13,4% δεν το θεωρεί καν κλοπή;

Καταρχάς ο Έλληνας πολίτης δεν φοροδιαφεύγει στην Ευρώπη περισσότερο από όλους τους άλλους. Στην Ευρώπη των 27 **για το 2011**, στο μέσο ποσοστό παραοικονομίας που εκτιμάται 19,2% του ΑΕΠ (εύρος από 7,9% για την Αυστρία μέχρι 32,3% για την Βουλγαρία), η χώρα μας βρίσκεται στη 19η θέση με ποσοστό παραοικονομίας 24,3%. Αξίζει να τονιστεί ότι η παραοικονομία της Λεττονίας, της χώρας υπόδειγμα για τις μεταρρυθμίσεις σύμφωνα με την Κριστίν Λαγκάρντ, η παραοικονομία εκτιμάται στο 26,5% του ΑΕΠ και επίσης σε χώρες όπως η Κύπρος, η Μάλτα, η Πορτογαλία, η Ιταλία και η Ισπανία, εκτιμάται στο 26%, 25,8%, 21,2%, 19,4% και 19,2%, αντίστοιχα.

Αξίζει επίσης να παρεμβάλλουμε ένα σχόλιο για τη σχέση της παραοικονομίας και της οικονομικής κρίσης στην Ευρωζώνη. Η Γερμανία που σηκώνει το λάβαρο της ηθικής για την πάταξη της φοροδιαφυγής βρίσκεται σε δυσμενέστερη θέση (7η θέση με 13,5% του ΑΕΠ) σε σχέση με την 6η Ιρλανδία (12,5% του ΑΕΠ) και την 5η Γαλλία (11% του ΑΕΠ), χώρες που φαίνεται να τα καταφέρνουν πολύ καλύτερα από τον υπερφύλαρο και υπερφύλαλο τιμητή τους. Αλλά ας γυρίσουμε στο αρχικό μας ερώτημα. Τι ωθεί τον Έλληνα πολίτη να φοροδιαφεύγει;

Ο Α. Ανδριανόπουλος γράφει: «Για όσους δεν διέθεταν προσβάσεις στα κλειδιά που άνοιγαν τις πόρτες του δημοσίου η φοροδιαφυγή έγινε μοχλός αυτοπροστασίας. Από την ώρα που οι φόροι δεν πήγαιναν με σαφήνεια σε υποδομές για την βελτίωση κοινωνίας και οικονομίας, αυτοί που μόνιμα έφεραν το βάρος της καταβολής του ήταν φυσικό να ψάχνουν τρόπους αποφυγής. Το κράτος απομυζούσε την κοινωνία για να μοιράσει πόρους στους ημετέρους. Και οι υπόλοιποι πάσχιζαν να διασώσουν ότι μπορούσαν για την δική τους επιβίωση». Στο ίδιο πνεύμα ο Γ. Καισάριος κάνοντας το συνήγορο του «φορολογικού διαβόλου»

γράφει: «... όλα αυτά τα παραμύθια περί φοροδιαφυγής, δεν είναι τίποτα άλλο από μια πλύση εγκεφάλου που κάνουν οι λαϊκίστικες δυνάμεις που απομυζούν το κράτος, με σκοπό να έχει λεφτά το κράτος, για να συνεχίσουν αυτοί να το απομυζούν, για να ζήσουμε εμείς πάμπφτωχοι, ενώ αυτοί θα τρώνε αστακούς...»

Ο Ν. Ξυδάκης διευρύνοντας τον προβληματισμό **γράφει:** «Η ισονομία είναι η πρώτη ουσιώδης απώλεια σε αυτό τον πόλεμο. Προς αναπλήρωσιν της απωλεσθείσας ισονομίας οι ηττημένοι και εξαχρειωμένοι άρχοντες προσφέρουν και στους αδύναμους, που παρακολουθούν από κοντά άγρυπνοι και λαίμαργοι, τη δυνατότητα της μερικής ή καθολικής ανομίας, τη δυνατότητα της αμοιβαίας εξαχρείωσης. Ο μεγάλος αφαιρεί τη μεγάλη λεία από τον δημόσιο χώρο, και μένει ατιμώρητος, νικητής. Το κράτος εξευτελίζεται. Ταυτοχρόνως ο μικρός κλέβει ό,τι φτάνει το χέρι του: κλέβει τον ΦΠΑ, κλέβει το ΙΚΑ, κλέβει μερικά μέτρα δημόσιας γης, καταπατά ακτές, πυρπολεί δάση, μολύνει ύδατα, μπαζώνει ρεματιές. Ο,τι δεν του ανήκει

είναι είτε λεία είτε εχθρικός στόχος.»

Η αλήθεια αυτών, όπως και άλλων σχολιαστών, βρίσκεται σε συμφωνία με τα ευρήματα της έρευνας του Οικονομικού Επιμελητηρίου. Το 24% πίστευε ότι είναι καλύτερα να φοροδιαφεύγει απέναντι σε ένα διεφθαρμένο κράτος με το ποσοστό αυτό να αυξάνεται σε 31,5% αν η οικονομική του κατάσταση ήταν πολύ δύσκολη. Το 53% θεωρούσε ηθικό να φοροδιαφεύγει απέναντι στην ανηθικότητα ενός κράτους που σπαταλά τα φορολογικά του έσοδα. Και το 89% είχε την πεποίθηση ότι η κυβέρνηση αντιμετωπίζει πιο ευνοϊκά έναν προνομιούχο ή έναν πλούσιο φοροφυγά από έναν φτωχό και μικρομεσαίο.

Και αυτό ήταν το φορολογικό πιστεύω των Ελλήνων πολιτών πριν ένα χρόνο, δηλαδή πριν τις λίστες των μεγαλωφειλετών που δεν ήρθαν ποτέ στη δημοσιότητα, πριν τους λογαριασμούς στο εξωτερικό που δεν άνοιξαν και δεν φορολογήθηκαν, πριν την επιβολή των χαρατσιών, πριν την εξαπάτηση και λεηλάτηση των μικρο-ομολογιούχων, πριν την προσθήκη εκατοντάδων χιλιάδων ανέργων και το κλείσιμο χιλιάδων άλλων επιχειρήσεων, πριν το αμόκ διορισμών στη Βουλή, πριν τον «απόλυτο» φόβο και ανασφάλεια που προκαλεί η ιδέα του φετινού χειμώνα.

Σε αυτόν τον πόλεμο αυτοσυντήρησης και επιβίωσης, που δείχνει να χάνεται κυριολεκτικά και μεταφορικά «κατά κράτος» και με διαδικασίες «κράτους εν κράτει», ένθεν κακείθεν, η βαριά αναξιοπιστία της πολιτικής εξουσίας και η οικονομική ανάγκη έχουν οπλίσει ακόμη περισσότερο τα ήδη πρόθυμα χέρια της φοροδιαφυγής στην κοινωνία. **Αλλά η φοροδιαφυγή είναι ένα χαράκιρι χωρίς καμία τιμή και περηφάνεια. Είναι κατάντια και η κορύφωσή της βαρβαρότητα. Και όσο η Πολιτεία δεν θα βρίσκει τρόπους να διαχειριστεί την κρίση με μεγαλύτερη ισονομία και δικαιοσύνη, η φοροδιαφυγή θα παραμένει ένα ακόμη σταθερό δίκολο μαχαίρι, για τον πολίτη και τη χώρα...**

Δ. Τρικεριώτης ([Follow on Twitter](#))